

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY MNISZKÓW**

z dnia 25 września 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata
2025-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Gminy Mniszków uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Mniszków.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Aleksandra Wojtaszek

GINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MNISZKÓW NA LATA 2025-2027

Wstęp

We współczesnym świecie sprawy rodziny, jej zadania oraz rola nabierają coraz większego znaczenia. Z punktu widzenia potrzeb dziecka, rodzina jest podstawowym środowiskiem zapewniającym bezpieczeństwo emocjonalne, jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym ogromną rolę odgrywają wzajemne relacje między jej członkami. Rodzina ma wpływ na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Pozytywne wpływy wychowania w rodzinie są związane z wyznawanymi, pielęgnowanymi w rodzinie wartościami, pełnionymi w niej rolami oraz wzorcami wzajemnego komunikowania się.

W rodzinie zaspokajane są wielorakie potrzeby jej członków. Dla dzieci rodzina stanowi naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, w którym poprzez właściwe oddziaływanie stymulowany jest rozwój i kształtowana jest tożsamość młodego człowieka. Niezmiennie istotne jest, aby rodziny zapewniały dzieciom przestrzeń do prawidłowego rozwoju. Każdy rodzic napotyka na trudności w procesie wychowania dzieci. Problemy te mają zróżnicowany charakter i natężenie.

Z pewnością obecnie rodzina jest trudniejszym projektem na życie ze względu na łatwość rozpadu w sytuacji, gdy związek nie do końca satysfakcjonuje partnerów. Może być nadal projektem na całe życie, ale potrzebne są umiejętności rozwiązywania problemów, prowadzenia dialogu, spostrzegania drugiego człowieka i jego potrzeb, wspólna praca osób nad utrzymaniem związku. Rodzina nadal ma ogromne znaczenie w przekazie wartości, kształtowanie potomstwa i budowanie zaplecza dla kolejnego pokolenia, w byciu podstawą dla poczucia bezpieczeństwa i przynależności. Nie uległy zmianie zadania stawiane przed rodziną, są one nawet w obecnych czasach jeszcze bardziej potrzebne i ważne.

Rodzina stanowi integralny i niezmiennie ważny element każdego społeczeństwa. Zmieniające się warunki społeczno-ekonomiczne wywierają silny wpływ na zmianę jej funkcjonowania i na dominujące wartości. Zmiany warunków życia wpływają na jednostki – na ich oczekiwania, potrzeby, poglądy, styl życia, stosunek do samych siebie. Wszystkie gwałtowne zmiany wywierają częściej niekorzystny wpływ na rodzinę. Jeśli funkcjonowanie rodzin, ich kondycja ekonomiczna i społeczna pogarsza się, odbija się to ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno poszczególnych rodzin jak i lokalnego społeczeństwa. Dlatego w interesie gminy leży tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju i życia rodziny. Rodziny w swym społecznym i psychospołecznym funkcjonowaniu nie zastąpi żadna instytucja. Dlatego czymś naturalnym jest potrzeba ochrony i wspierania rodzin, które znalazły się w kryzysie czy to ekonomicznym czy też społecznym.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49) wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Działania powinny koncentrować się na wspomaganie osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności opiekuńczo-wychowawczych oraz zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 zwany dalej Programem jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji Programu na lata 2022-2024, w związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49). Istotnym elementem Programu jest podejmowanie

przez gminę działań na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby stworzyć optymalne warunki do opieki i wychowywania dzieci w rodzinie naturalnej niezbędna jest współpraca instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych wspierających rodzinę w sytuacji kryzysu. Dzięki temu oraz przy aktywnej współpracy rodziny założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają szansę zostać zrealizowane.

I. Podstawa prawna

Podstawą prawną do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 są następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151);
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939);
- 6) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).

II. Diagnoza środowiska lokalnego

Gmina Mniszków jest gminą wiejską zlokalizowaną w powiecie opoczyńskim, w północno-wschodniej części województwa łódzkiego. Od północy graniczy z Gminą Tomaszów Mazowiecki, od wschodu z Gminą Sławno, od południa z Gminą Paradyż i z Gminą Aleksandrów, od zachodu z Gminą Sulejów. Gminę Mniszków według stanu na dzień 31.12.2024 r. zamieszkiwało 4 684 mieszkańców, w tym 3 685 osób powyżej 18 roku życia.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny, bądź też jakość życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Jej celem jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin. Pomoc społeczna ma także na celu umożliwienie osobom i rodzinom bytowanie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób i rodzin objętych pomocą społeczną (którym przyznano decyzją świadczenie)

	2021	2022	2023	2024
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	94	106	95	91
Liczba rodzin	76	85	75	72
Liczba osób w rodzinach	142	154	158	138

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Elementem mającym wpływ na zmniejszanie się liczby rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, oprócz zmian na rynku pracy, jest również realizacja od 1 kwietnia 2016 r. ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (świadczenie wychowawcze). Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie objął pomocą społeczną następujące typy rodzin:

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	93	175
o liczbie osób		
1	61	61
2	9	18
3	8	24
4	9	36
5	2	10
6 i więcej	4	26
w tym rodziny z dziećmi ogółem	21	89
o liczbie dzieci		
1	3	10
2	11	40
3	4	20
4	2	12
5	1	7
6	0	0
7 i więcej	0	0
Rodziny niepełne ogółem	8	27
o liczbie dzieci		
1	1	3
2	6	20
3	1	4
4 i więcej	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Jak wynika z tabeli, z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie, najczęściej korzystają osoby samotne, dalej rodziny dwuosobowe i czterosobowe. Najwięcej korzystają rodziny z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności rodziny z trojgiem dzieci oraz z jednym dzieckiem.

W latach 2021-2024 najczęstszymi przyczynami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Powody przyznania pomocy - liczba rodzin.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			
	2021	2022	2023	2024
ubóstwo	35	34	27	23
sieroctwo	0	0	0	0
bezdolność	1	2	2	1
potrzeba ochrony macierzyństwa	5	4	9	5
w tym	5	4	9	5
wielodzietność				
bezrobocie	17	17	18	13

niepełnosprawność	23	30	27	31
długotrwała lub ciężka choroba	65	66	56	65
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	27	23	29	22
w tym				
rodziny niepełne	5	7	8	6
rodziny wielodzietne	3	2	3	3
przemoc domowa	1	1	1	1
alkoholizm	0	2	2	2
narkomania	0	0	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	0	3
zdarzenie losowe	1	2	2	2

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mniszkowie

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymane wsparcie, chęci wprowadzenia zmian w swoim życiu. Objęcie rodziny wsparciem asystenta czy przedstawicieli innych instytucji i organizacji pomocowych nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, sąd postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. W roku 2024 na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Opocznie czteroosobowe rodzeństwo w trybie zarządzeń tymczasowych na czas do prawomocnego zakończenia postępowania zostało umieszczone w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Pałacyk” w Mroczkowie Gościńnym.

Pracownicy socjalni w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin borykających się z różnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Często problemy występujące w rodzinie zazębiają się i dlatego niełatwo jest określić, który z nich stanowi problem pierwotny. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowane działania.

Rodziny znajdujące się z trudnej sytuacji materialnej obejmowane są różnymi formami wsparcia zarówno w ramach ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o systemie oświaty, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawy o Karcie Dużej Rodziny.

Z uwagi na wiejski charakter Gminy Mniszków bardzo dużym problemem jest dostęp do wszelkiego rodzaju placówek i poradni specjalistycznych. Taka sytuacja utrudnia rozwiązywanie problemów rodzin. Na terenie Gminy istnieją dwie placówki zdrowotne, jednak bardziej zaawansowana opieka medyczna wymaga dojazdów do przyległych miast.

Gmina ma rozwiniętą infrastrukturę edukacyjną na poziomie przedszkolnym i podstawowym, natomiast młodzież chcąc kontynuować naukę na poziomie średnim musi wyjeżdżać do pobliskich miast takich jak Opoczno, Piotrków Trybunalski czy Tomaszów Mazowiecki. Edukacja szkolna w Gminie Mniszków prowadzona jest w trzech szkołach podstawowych: w Mniszkowie, Bukowcu nad Pilicą i Błogiem Rządowym. Posiadają one własne stołówki szkolne, w których przygotowywane są gorące posiłki. Gminny Ośrodek Pomocy

Spółecznej w Mniszkowie realizuje uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Program ma na celu zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych i samotnych.

III. Zasoby Gminy

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje z terenu gminy opisane poniżej:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie - praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, przyznawanie stypendiów;
- 2) Urząd Gminy w Mniszkowie - przyznawanie wyprawki szkolnej, dowozy uczniów do szkół;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mniszkowie - przeciwdziałanie problemom związanym z nadużywaniem alkoholu;
- 4) Zespół Interdyscyplinarny - podejmowanie działań wspierających wobec rodzin uwikłanych w przemoc;
- 5) Placówki służby zdrowia z terenu Gminy Mniszków - działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej;
- 6) Placówki oświatowe z terenu Gminy Mniszków - działalność edukacyjno - wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci;
- 7) Punkty przedszkolne - organizowanie opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym;
- 8) Gminna Biblioteka Publiczna w Mniszkowie – rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, upowszechnianie wiedzy i nauki, rozwój kultury.

IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT tworzona jest w celu zdefiniowania najważniejszych czynników zewnętrznych (mocne strony, słabe strony) i wewnętrznych (szanse, zagrożenia) w obszarze wsparcia rodziny.

Mocne strony	Słabe strony
· tradycyjne, na terenie wiejskim, wzajemne wsparcie i pomoc członków rodziny · dostęp do punktów przedszkolnych · realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” · doświadczenie i zaangażowanie pracowników instytucji lokalnych · podnoszenie kwalifikacji zawodowych na kursach i szkoleniach · ulgi dla rodzin wielodzietnych w ramach Karty Dużej Rodziny · wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny · funkcjonowanie na terenie powiatu Ośrodka Interwencji Kryzysowej · działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	· bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów · długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej · brak mieszkań socjalnych · słabnące więzi rodzinne i sąsiedzkie, zanik tradycyjnego na terenie wiejskim wzajemnego wsparcia, pomocy rodzinnej i sąsiedzkiej · mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej · utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego oraz deficyt usług świadczonych przez specjalistów, takich jak: psycholog, terapeuta, prawnik

Szanse	Zagrożenia
· spadek liczby rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej · rozwój infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom socjalnym · wsparcie specjalistów w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Opocznie · wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę · większa otwartość instytucji samorządowych na współpracę z organizacjami pozarządowymi w obszarze wsparcia rodziny · promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej oraz integracja międzypokoleniowa · rozwój zaplecza rehabilitacyjnego i likwidacja barier · realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych	· złożoność problemów rodziny · osłabienie więzi rodzinnych poprzez postępujące kulturowe lansowanie konsumpcyjnego stylu życia · wzrost kosztów utrzymania gospodarstw domowych · postępująca degradacja wartości rodziny · zanikanie tradycji rodzinnych · brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i spędzaniem przez nie wolnego czasu · wzrost uzależnień zagrażających rodzinie · niekorzystne wzorce zachowań (agresywność) płynące z mediów, internetu, gier komputerowych · wzrost problemów emocjonalnych dorosłych i dzieci (zaburzenia lękowe, depresyjne) · wzrost zapotrzebowania na pomoc i wsparcie dla osób starszych, długotrwale chorych i niepełnosprawnych

V. Cel główny Programu

Rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

VI. Cele szczegółowe Programu oraz przewidywane działania

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających umacnianiu rodziny.
2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.
4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

1. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających umacnianiu rodziny.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Wspieranie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zjawisk patologicznych w rodzinie (realizacja programów profilaktycznych, zajęcia edukacyjne, pogadanki, akcje informacyjne)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe	2025-2027	liczba zrealizowanych działań profilaktycznych, liczba dzieci objętych działaniami
2. Podniesienie społecznej świadomości o znaczącej roli rodziny poprzez kampanie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, Gminna	2025-2027	liczba zrealizowanych działań

społeczne, spotkania edukacyjne, rozpowszechnianie ulotek i materiałów informacyjnych	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe		edukacyjnych oraz informacyjnych
3. Promowanie funkcji rodziny wspierającej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie	2025-2027	liczba rodzin wspierających
4. Zapewnienie miejsc dla dzieci w przedszkolach	Urząd Gminy w Mniszkowie, punkty przedszkolne	2025-2027	liczba miejsc w przedszkolach liczba dzieci w przedszkolach
5. Rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych, rozwój kultury - organizacja warsztatów, konkursów, zajęć tematycznych, przeglądów artystycznych	Gminna Biblioteka Publiczna w Mniszkowie	2025-2027	liczba organizowanych przedsięwzięć liczba uczestników
6. Promowanie i organizowanie różnorodnych form integracji rodzin i społeczności lokalnej oraz integracja międzypokoleniowa	Urząd Gminy w Mniszkowie, Gminna Biblioteka Publiczna w Mniszkowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba zrealizowanych działań

2. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych posiłków w szkole w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2025-2027	liczba dożywianych dzieci i młodzieży, liczba rodzin, które otrzymały pomoc finansową

3. Pomoc udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia (między innymi stypendium szkolne i zasiłek szkolny)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, placówki oświatowe	2025-2027	liczba przyznanych stypendiów szkolnych, liczba przyznanych zasiłków szkolnych
4. Współorganizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba uczestników wypoczynku
5. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie	2025-2027	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
6. Możliwość skorzystania z działań realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Mniszkowie	2025-2027	liczba wydanych skierowań liczba osób/rodzin korzystających z Programu

3. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i niewydolnych wychowawczo w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmacnianie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2025-2027	liczba monitorowanych rodzin
2. Udział w posiedzeniach Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, służba zdrowia, placówki oświatowe	2025-2027	liczba spotkań
3. Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy

w społeczeństwie			socjalnej
4. Wsparcie rodzin poprzez przydzielenie asystenta rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba asystentów rodziny pracujących na rzecz rodzin, liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny
5. Zwiększanie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (pomoc prawna i psychologiczna)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Opocznie	2025-2027	liczba osób objętych działaniami
6. Zwiększanie skuteczności działań wspierających podejmowanych wobec rodzin uwikłanych w przemoc	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opocznie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Opocznie	2025-2027	liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” liczba dzieci w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”
7. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do ograniczania picia, zaś osób uzależnionych do podejmowania leczenia odwykowego	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy w Opocznie, Poradnia Leczenia Uzależnień w Opocznie	2025-2027	liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe, liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe przez Sąd

4. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI
1. Pomoc asystenta rodziny kobietom w ciąży powikłanej i ich rodzinom oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2. Zapewnienie wsparcia w formie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	liczba rodzin, którym przyznano jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł

VII. Adresaci Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz przedstawicieli instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodziny.

VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanymi efektami realizacji Programu są:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 2) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 3) zintegrowanie działań podmiotów na rzecz wspierania rodziny;
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie;
- 5) wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny;
- 6) przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne do tego jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Powyższe działania zwiększają szansę rodziny na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

IX. Finansowanie Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 realizowany będzie według wydatków zawartych w budżecie Gminy Mniszków. W 2025 roku wydatki przeznaczone na utrzymanie dzieci w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej zaplanowano w wysokości 60.000,00 zł. Ponadto źródłem finansowania zadań Programu są środki własne z budżetu gminy, dotacje celowe z budżetu państwa, dotacje na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wysokość środków finansowych na realizację Programu w latach 2025-2027 będzie określana corocznie w uchwale budżetowej.

X. Monitoring i ewaluacja

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 będzie koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie przy wsparciu jednostek organizacyjnych Gminy Mniszków.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie kolejnych działań oraz dostosowanie dotychczas ustalonych, jak również podejmowanie bieżących działań korygujących.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników. Ewaluację można traktować jako ocenę wartości Programu w odniesieniu do wcześniej zdefiniowanych kryteriów i w oparciu o odpowiednie informacje. Tym samym dzięki przeprowadzonej ewaluacji możliwe jest stwierdzenie, czy Program okazał się skuteczny, czy był efektywny oraz czy zostały osiągnięte cele w nim założone.

Monitoring i ewaluacja będzie prowadzona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mniszkowie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów Programu.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) kształtuje sferę działań państwa wobec rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które skutkują zagrożeniem lub umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy z zakresu wspierania rodziny należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Mniszków na lata 2025-2027 określa kierunki działań w zakresie wspierania rodzin sprzyjające prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych z terenu gminy Mniszków. Rodzina w wyniku podjętej z nią pracy powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.